

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Торайғыров университет» КЕАҚ
Сәulet және құрылым факультеті
«Сәulet және дизайн» БББ

БЕКІТЕМІН

Академиялық мәселелер жөніндегі
Басқарма мүшесі /проректор

6B02102 Дизайн
білім бағдарламасы бойынша
(B031 Сән, дизайн білім бағдарламасының тобы)
2025-2026 оқу жылына арналған

ШЫГАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Павлодар
2025

1 Жалпы ережелер

1.1 Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білім беру бағдарламалары топтары бойынша окуга қабылдау шығармашылық емтихандар нәтижелері негізінде жүзеге асырылады.

1.2 Жалпы орта білім туралы құжаттары бар және **6B02102 «Дизайн»** білім беру бағдарламаларына түсушілер 2 (екі) шығармашылық емтихан тапсырады:

- **«Сурет, кескіндеме 2»;**
- **«Сызу».**

1.3 Қысқартылған оқу мерзімімен түсетіндер **6B02102 «Дизайн»** бағдарламаларына 1 (бір) шығармашылық емтихан тапсырады:

- **«Сурет, кескіндеме 2».**

1.4 Грант негізіндегі шығармашылық емтиханға өтініштерді қабылдау 2025 жылғы 20 маусым мен 7 шілде аралығында жүргізіледі.

1.5 Грант негізіндегі шығармашылық емтихандар 2025 жылғы 8 шілде мен 15 шілде аралығында өткізіледі.

1.6 Ақылы негізде окуга шығармашылық емтиханға өтініштер 2025 жылғы 16 шілде мен 10 тамыз аралығында қабылданады.

1.7 Ақылы негіздегі шығармашылық емтихандар 2025 жылғы 11 тамыз бен 15 тамыз аралығында өткізіледі.

1.8 Шығармашылық емтиханның мақсаты – түсушінің шығармашылық қабілеттері мен шығармашылық бағыттағы мамандықты менгеруге бейімділігін анықтау.

1.9 Шығармашылық емтихандарды емтихан комиссиясы өткізеді. Оның құрамы осы салада құзыретті мамандар катарынан құрылып, «Торайғыров университеті» КЕАҚ Академиялық мәселелер жөніндегі Басқарма мүшесі - проректор немесе оның міндетін атқарушы тұлға бүйрыймен бекітіледі.

1.10 Шығармашылық емтиханның мазмұны, ұзактығы және бағалау критерийлері «Сәулет және дизайн» білім беру бағдарламасы тараҧынан, бағдарламалардың ерекшелігін ескере отырып, өз бетінше айқындалады.

1.11 Әр шығармашылық емтихан 50 балдық жүйе бойынша бағаланады. Қысқартылған оқу мерзімімен түсетіндер үшін – 20 балдық жүйе. Әр емтиханнан өту үшін ең төменгі шекті балл – 5 балл.

1.12 Бірінші шығармашылық емтиханнан ең төменгі балл жинамаған түсуші екінші емтиханға жіберілмейді.

2 Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

2.1 Шығармашылық емтихандар университеттің қабылдау комиссиясы бекіткен кестеге сәйкес оффлайн форматта өткізіледі.

2.2 Емтихан басталардан бір күн бұрын түсушілерге арналған консультация өткізіледі. Онда комиссия шығармашылық емтиханның тәртібін, талаптарын және регламентін түсіндіреді.

2.3 Бірінші шығармашылық емтихан «Сурет, кескіндеме 2» бойынша түсуші келесі құралдарды дайындауды: графитті қарындаштар жиынтығы (T, TM, M, 2M немесе H, HB, B, 2B), өшіргіш, ұштағыш.

2.4 Екінші шығармашылық емтихан «Сызу» бойынша түсуші келесі құралдарды дайындауды: графитті қарындаштар жиынтығы, сызғыш, циркуль, өшіргіш, ұштағыш.

2.5 Әр шығармашылық емтихан 5 сағатқа созылады (Астана уақыты бойынша).

2.6 Емтихан басталғанға дейін түсуші комиссия хатшысына ұялы телефон, смарт-сағат және басқа байланыс/аудио-видео құрылғыларын тапсыруы тиіс.

2.7 Емтихан басында түсуші АЗ парагына емтиханның күнін және комиссия хатшысы берген жеке шифрді (аты-жөні көрсетілмей) жазады. Емтихан барысында түсушіге байланыс

құралдарын пайдалануға, рұқсатсыз аудиториядан шығуға және басқа түсушілерге көмектесуге тыйым салынады.

2.8 Ережелерді бұзған түсуші аудиториядан шығарылады, оның жұмысы бағаланбайды және жойылады. Протоколда бұзу себебі жазылып, емтихан алушылардың қолымен расталады.

2.9 Егер түсуші кешіксе немесе дәлелді себеппен келмесе, қабылдау комиссиясы төрағасының рұқсатымен және растайтын құжатты көрсеткен жағдайда, ол емтиханды кесте шегінде басқа уақытта тапсыра алады.

Дәлелді себептерге мыналар жатады:

- ауру (медициналық анықтамамен расталады);
- төтенше жағдай немесе жол-көлік оқиғасы (мемлекеттік органның анықтамасымен);
- отбасылық жағдайлар (тиісті құжатпен расталады).

2.10 Дәлелсіз себеппен емтиханға келмеген түсуші емтихан тапсыру құқығынан айырылады. Қайта тапсыруға жол берілмейді.

2.11 Емтихан жұмыстарын тек шығармашылық емтихан комиссиясының мүшелері тексереді. «Сурет, кескіндеме 2» және «Сызу» емтихандарының нәтижелері хаттамамен рәсімделеді және түсушіге университеттің емтихан комиссиясы арқылы хабарланады.

2.12 Емтихан бағаларына байланысты түсушілердің құқықтарын қорғау және даулы жағдайларды шешу үшін емтихан кезеңінде апелляциялық комиссия құрылады. Апелляция өтініштері нәтижелер жарияланған күннен кейінгі күннің сағат 13:00-ге дейін жеке өзі тапсырылады және бір күн ішінде қаралады. Түсуші апелляциялық комиссия отырысына келмесе, өтініш қаралмайды.

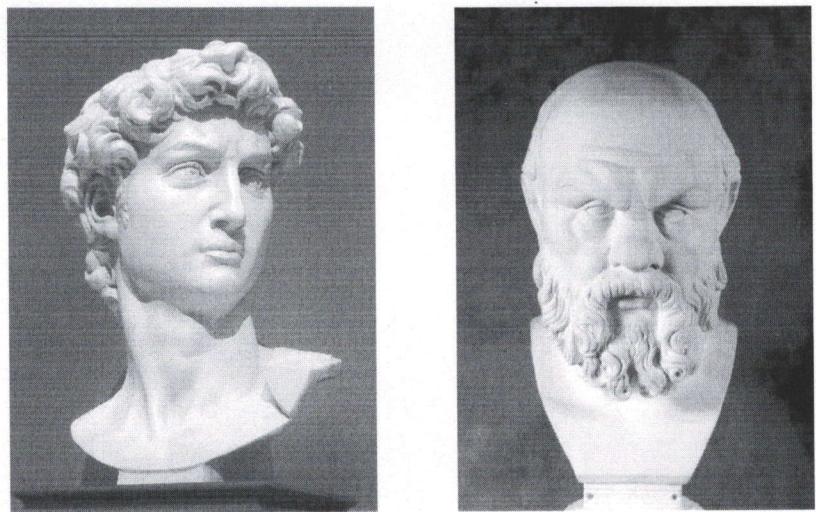
2.13 Қабылдау комиссиясы апелляция аяқталған күні шығармашылық емтихан нәтижелерін Ұлттық тестілеу орталығына жолдайды.

3 «Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы. Емтихан тапсырмасының тақырыбы

3.1 Емтихан тапсырмасының тақырыбы түсушінің академиялық сурет салу саласындағы білімдеріне негізделеді.

3.2 Түсуші ұсынылған гипс мүсіндерінің біреуін (Антиой, Венера, Давид, Сократ және т.б.) табиғи түрінде қарап отырып бейнелеуі қажет.

1—сурет – Антикалық мұсіндердің гипс бас мұсіндері (Антиой, Венера, Давид, Сократ)

2—сурет – «Сурет» емтиханы бойынша орындалған жұмыстың үлгілері

4 «Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханының бағалау критерийлері

4.1 Емтихан комиссиясы «Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы бойынша орындалған жұмыстарды бағалау кезінде тұсушінің келесі қабілеттерін анықтауға назар аударады: көркемдік-композициялық бейімділігі, паракта дұрыс орналастыру қабілеті, көлемдік-кеңістіктік ойлау, пішіннің пропорциясы мен құрылымын бейнелеу дағдылары, жарық-көлеңке зандылықтарын анықтау қабілеті, бейнелеу сауаттылығы, суретті аяқтап, жинақтай білу.

1-кесте – «Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханын бағалау критерийлері

Бағалау критерийлері	ЖОБ балдары	ТжКБ балдары
Бейнені паракта дұрыс орналастыру	5	2
Гипс бас мүсінінің бөліктегі мен пропорцияларын дұрыс анықтау	20	10
Көріністің қысқаруын ескере отырып, ракурсты дәл жеткізу	5	3
Өздік және түскен көлеңкелерді салу	5	2
Жарық пен көленке арақатынасын ескере отырып, өздік және түскен көлеңкелер арасындағы контрастты жеткізу	5	1
Көлеңке мен жарықтағы нюанс мен өтулердің нәзіктігі	5	1
Бейнені жинақтап қорыту	5	1
Барлығы	50	20

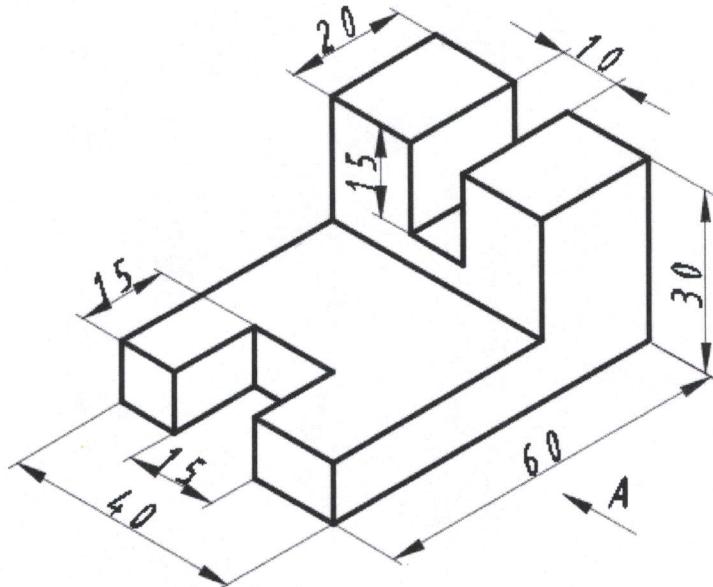
5 «Сызу» шығармашылық емтиханы. Емтихан тапсырмасының тақырыбы

5.1 Емтихан тапсырмасының тақырыптық мазмұны мектеп бағдарламасы мен түсушінің сызу саласындағы базалық білімдері негізінде дайындалған.

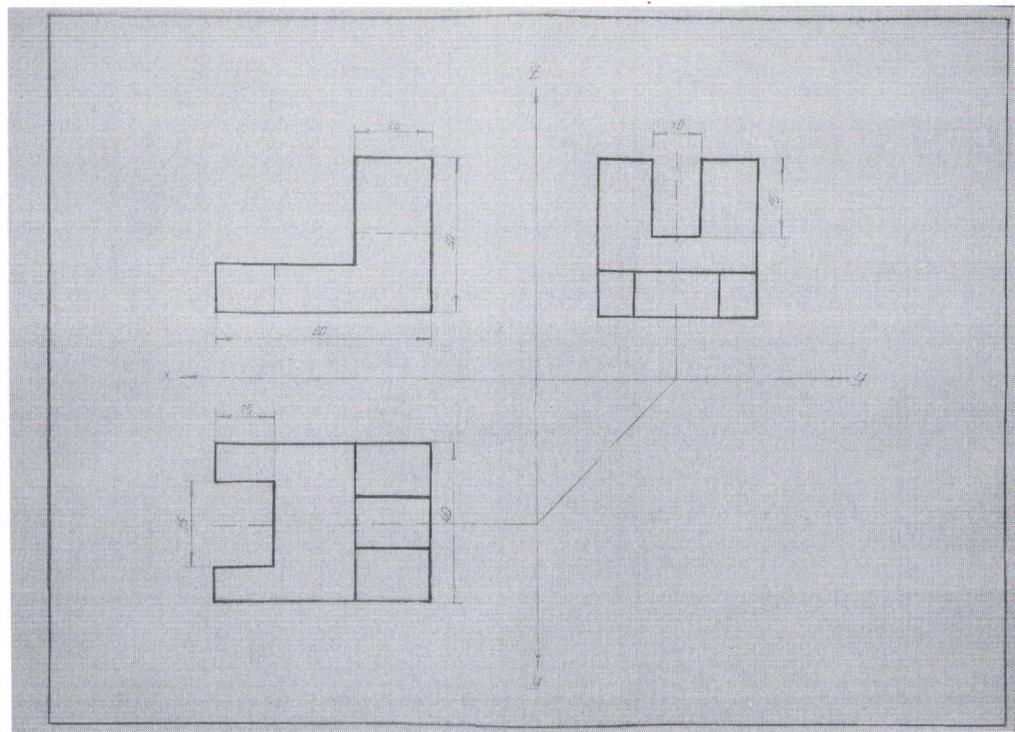
5.2 Берілген аксонометриялық модель кескінінің негізінде үш проекцияны құру қажет (3-суретте шартты тапсырма нұсқасы көрсетілген):

- алдыңғы көрініс (А көрсеткісімен белгіленген бағытта);
- жоғарғы көрініс;
- сол жақ көрініс.

Көріністер проекциялық байланыста орналасуы тиіс. Симметрия осьтері мен көрінбейтін сызықтарды белгілеу қажет. Өлшемдер ГОСТ 2.307-68 «Сызбалардағы өлшемдерді қою ережелері» стандартына сәйкес қойылады. Графикалық жұмыс А3 форматында, 2:1 масштабында орындалады.

3-сурет – Тапсырманың шартты нұсқасының ұлгісі

4–сурет – «Сызу» емтиханы бойынша орындалған жұмыстың үлгісі

6 «Сызу» шығармашылық емтиханының бағалау критерийлері

6.1 «Сызу» шығармашылық емтиханы бойынша орындалған жұмыстарды бағалау кезінде емтихан комиссиясы тұсушінің келесі қабілеттерін анықтауға назар аударады:

- кеңістіктік қиялын және берілген пішінді үш проекцияда сызу дағдысын бағалау;
- заттардың көлемдік композициясын жасау арқылы бейнелі (кеңістіктік), логикалық және абстрактілі ойлау деңгейін анықтау;
- аналитикалық және шығармашылық ойлау компоненттерін (оның ішінде комбинаторлық қабілеттерін) анықтау.

2–кесте – «Сызу» шығармашылық емтиханының бағалау критерийлері

Бағалау критерийлері	ЖОБ балдары
Берілген модельдің симметрия осьтерін белгілеу	5
Модельдің алдыңғы көрінісін құрастыру	5
Модельдің жоғарғы және сол жақ көріністерін құрастыру	15
Модельдің көрінбейтін сызықтарын белгілеу	5
Өлшемдерді ГОСТ 2.307–68 «Сызбалардағы өлшемдерді кою ережелері» стандартына сәйкес қою	15
Сызбаны бастыру (сызықтарды анық жүргізу)	5
Барлығы	50

7. Шығармашылық емтихандардың, кеңес беру және апелляцияның кестесі

3-кесте – Шығармашылық емтихандардың, кеңес беру мен апелляцияның кестесі (грант)

№	Атауы	Күні	Уақыты	Ак. Чокин көшесі, 139 «Б» корпусы, № аудитория
Кеңес беру				
1	«Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы бойынша	8 шілде, сейсенбі	10:00–11:00	Б – 201; (қазақ тобы)
			11:00–12:00	Б – 201; (орыс тобы)
2	«Сызу» шығармашылық емтиханы бойынша	10 шілде, бейсенбі	10:00–11:00	Б – 201; (қазақ тобы)
			11:00–12:00	Б – 201; (орыс тобы)
Емтихан				
1	«Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы	9 шілде, сәрсенбі	09:00–14:00	Б – 302, Б – 303; Б – 304; Б – 307
2	«Сызу» шығармашылық емтиханы	11 шілде, жұма	09:00–14:00	Б – 302, Б – 303; Б – 304; Б – 307
Апелляция				
1	«Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханының нәтижесі бойынша	10 шілде, бейсенбі	14:00	Б – 302
2	«Сызу» шығармашылық емтиханының нәтижесі бойынша	12 шілде, сенбі	14:00	Б – 307

4-кесте – Шығармашылық емтихандардың, кеңес беру мен апелляцияның кестесі (акылы оқу)

№	Атауы	Күні	Уақыты	Ак. Чокин көшесі, 139 «Б» корпусы, № аудитория
Кеңес беру				
1	«Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы бойынша	11 тамыз, дүйсенбі	10:00–11:00	Б – 302; (қазақ тобы)
			11:00–12:00	Б – 302; (орыс тобы)
2	«Сызу» шығармашылық емтиханы бойынша	13 тамыз, сәрсенбі	10:00–11:00	Б – 304; (қазақ тобы)
			11:00–12:00	Б – 304; (орыс тобы)
Емтихан				
1	«Сурет, кескіндеме 2» шығармашылық емтиханы	12 тамыз, сейсенбі	09:00–14:00	Б – 302, Б – 303; Б – 304; Б – 307
2	«Сызу» шығармашылық емтиханы	14 тамыз, бейсенбі	09:00–14:00	Б – 302, Б – 303; Б – 304; Б – 307
Апелляция				
1	«Сурет, кескіндеме 2» емтиханының нәтижесі бойынша	13 тамыз, сәрсенбі	14:00	Б – 302
2	«Сызу» шығармашылық емтиханының нәтижесі бойынша	15 тамыз, жұма	14:00	Б – 307

«Сәулет және дизайн» БББ басшысының м. а.

С. Абишева

Қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы

С. Ксембаева